

Valamikor elindítottam egy [Fotósuli](#) sorozatot, amiből el is készült pár nélkülözhetetlen alap információkat tartalmazó cikk, aztán azóta egy sem. Igazából meg tudom magyarázni:) Most már az igazi fotózás jönne, de valahogy mindig zavart, hogy bizonyos dolgokhoz bizonyos eszközök is kellenek, és hiába mondom én, hogy állvány, külső vaku vagy valami hasonló, ha valakinek nincs, akkor valószínűleg nem érdekli. Most viszont úgy döntöttem, hogy ez így nem mehet tovább:) Bizonyára vannak, akik igyekeznek jobb gépet, jobb felszerelést vásárolni, mert szeretnek fotózni és képesek is áldozni rá. Belátható, hogy ha a világ legjobb fotósának a kezébe egy pár ezer forintos kompakt gépet adunk, ő sem fog vele nagy csodát tenni. Lehet, hogy jobb lesz, mint ha egy totál amatőr fotózna, de közel sem igazán jó. A legprofibb felszerelés nem olcsó, de azért az nem lehetetlen, hogy szép lassan összeszedegessük a legfontosabb dolgokat. Így most már nem is fogom kihagyni ezeket a cikkeket sem.:)

A másik fontos tudnivaló, hogy én a saját felszerelésemet ismerem. Az azon lévő beállítások más gépen valószínűleg nem pont ott vannak. Szóval nem lehet majd mindent lépésről lépésre leutánozni, mint mondjuk egy Photoshop leckében. Kell a saját cucc ismerete. Az interneten már szinte minden gép használati útmutatóját meg lehet találni, ha a sajátunk nem lenne meg. És állandóan kísérletezgetni kell. Legalábbis annak, akik jobb fotóssá akar válni. Azoknak szólnak ezek a cikkek:) Félreértés ne essék, nekem is rengeteget kell még tanulnom, és meg is teszem, állandóan olvasok szakkönyveket, nézek videókat, kiprobálok ötleteket, és hát vásárolok ezt-azt.

Ennyi elég is volt a bevezetőből, most jöjjön a mai téma, a vakuzás. A digitális gépek nagy részében van felugró vaku, de talán nem véletlen, hogy a legprofibb gépeken nincs, mert gyakorlatilag használhatatlan. Én például soha nem használom, legfeljebb a külső vaku vezénylésére. Hogy miért használhatatlan? Emlékszel még a [vörösszemről](#) szóló cikkekre? Már ott is emlegettem, hogy ezt bizony főleg a beépített vaku okozza. Ugyanis pont az objektív fölött helyezkedik el, így a fotózott személynek pontosan a szemébe világít. Állítási lehetőség nincs, tehát nem tudjuk szabályozni a fény irányát. Iszonyatos kemény fénye van, ami nagyon nem előnyös eredményt ad. Erősek lesznek tőle az árnyékok, és a fény iránya sem szerencsés. Gyakorlatilag egyetlen egy dolgot tehetünk – ha még nem szántuk rá magunkat

egy külső vakura –, hogy valamilyen diffúzort használunk. Sajnos semmilyen előnyöm nem származik abból, hogy Gary Fong-ot reklámozom, de én jó pár cuccát megvásároltam, és mondhatom, kiváló mind. Ez pont nincs meg, hisz nem használom a beépített vakut, de az [oldalon](#) lévő videó elég meggyőző.

Ez valamit javít a helyzeten, de nem sokat. Nézzük, ezzel szemben mit nyújt egy rendszervaku. Nekem ez van:

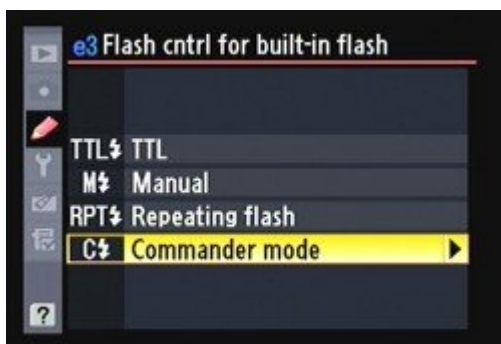

Ennek – és társainak – fejét minden irányba lehet forgatni, így oda villantunk, ahova csak akarunk. Maradhat a gépen is, a vörösszem sokkal ritkábban fordul elő, mert magasabban helyezkedik el, mint a beépített vaku. Levehetjük, és akár kézben tartva, akár vakutartó állványra helyezve a kiválasztott helyről tudunk vele villantatni. Nem mondom, hogy olcsó, de ha minőségi fotókra törekszünk, nem nagyon hagyhatjuk ki.

Ha levesszük a gépről, akkor vagy egy kábellel kapcsolódik hozzá, vagy valamivel vezérelnünk kell. Ehhez jó a beépített vaku, vagy valami rádiós kioldó. Előbbinek az a hátránya, hogy a két vakunak “látnia” kell egymást, különben nem működik, a rádiósnál ez nem szükséges, de ez újabb kiadást jelent. Nekem egy ilyen van:

Ez a fényképezőgép és a vaku távkioldására is alkalmas, hatótávolsága állítólag 80-100 m, olyan messziről még sosem próbáltam. Ezzel el tudjuk villantani a távolabb elhelyezett vakut is, de ahogy mondtam, a beépített vaku is alkalmas erre. Hogy érthetőbb legyen, mutatom, hogy az én gépemnél ez hogy néz ki. A menü egyéni beállítás részénél van vakumód választási lehetőség. Itt kell a commander módot választani.

Tovább lépve lehet a többi beállítást megadni.

Két vakucsoportot is szabályozhatunk, de most maradjunk az egy darab külső vakunál. A Built-in Flash-nél a gép felugró vakujához választunk vakumódot. A képen látható esetben most semmit nem választottam, így csak egy elővillanás lesz, az is még az expozíció előtt, így a felvételen nem jelenik meg. Tehát csak a külső vaku fog világítani. A mellette lévő kis ablakban a vakukompenzációt állítjuk, vagyis csökkenthetjük vagy növeljük a fény erejét, de persze csak akkor, ha más módot választunk. A külső vakun csak a csoportot és a csatornát kell beállítani, a mód és korrekciót szintén ebben az ablakban.

A vaku elhelyezésére több lehetőség is van.

Magán a gépen, vagyis becsúsztatjuk a vakupapucsba.

Szintén a géppel együtt, de egy külön megvásárolható szerkezeten, amivel azt érjük el, hogy a vaku messzebb és magasabban helyezkedjen el az objektívtől. Ez valami ilyesmi kinézetű, amit felszerelünk a gép aljára, a vakut meg a tartó rúdra. Persze sokféle van, ez az egyik lehetséges típus.

És használhatunk vakutartó állványt is.

Előbbivel könnyen boldogulunk egyedül is valami eseményen, utóbbi már inkább beállított képekhez való, ahol

van idő vagy segítség az arrébb helyezésben.

Ahogy látni, mindkettőnél csak egy csavar van, tehát kell még valami, amivel a vakut rögzíteni tudjuk. Ez az én vakumnál ilyen:

Ezzel nem csak ezekre a kütyükre tudjuk szerelni a vakut, hanem bárhová letehetjük.

Nos, most már van mivel, de hogy? Függ attól, hogy mit szeretnénk elérni. A szembe vakuzás itt sem biztos, hogy túl szerencsés, a fény itt is túl erős, nem árt lágyítani. Nekem, ahogy írtam, Gary Fong van, abból is [ez](#).

Egyébként a [youtube csatornáját](#) érdemes nézegetni, mert elképesztő mennyiségű oktatófilmje van a vakus fényképezésről. De ne szaladjunk előre, folytassuk onnan, hogy van egy külső vakunk a gépen. Direktbe nem túl szerencsés vakuzva, kivéve akkor ha minden messze van, így nem akarjuk diffúzorral csökkenteni, és egyébként is kellő távolságba már sokkal szórtabb fény jut el.

Megfelelő körülmények között próbálkozhatunk azzal, hogy a vaku fejét a plafonra irányítjuk, és az onnan visszaverődő fény világítja meg a témát. Sosem voltam jó fizikából, de valahogy ez a mondat megmaradt a fejemben a fényvisszaverősérről: A visszaverődési szög egyenlő a beesési szöggel. Természetesen nem kell szögmérővel járnunk, de azért kb. megsaccolhatjuk, hogy hova irányítsuk a plafonon a vakut ahhoz, hogy a megfelelő helyre érkezen. A szóródás miatt mindenképp ér oda fény, de ha még jól is állítjuk be, akkor kihasználjuk a maximális lehetőséget. A plafonra vakuzást akkor érdemes használni, ha a

plafon fehér, és nincs túl magasan. Egyetlen hátránya, hogy a felülről jövő fény miatt a szem alatt árnyékok lehetnek, illetve a szemben nem látunk olyan szép kis fehér becsillanást, ami étellel telíti meg. Ezen nem nehéz segíteni, mert a vakukon általában van egy kis kihúzható fényvisszaverő lap, ami a felfele tartó fényből valamennyit előre ver vissza, így az árnyék kisebb lesz, és a szem csillogása is megoldódik.

Pár példa, bár igazán nem jó, mert többnyire nagyobb térben jönnek ki a problémák.

Ez simán a gép saját vakujával. Ez még nem is látszik vészesnek, de az iso-t jócskán meg kellett emelni, hogy elég legyen a fény. Egy nagyon teremben a távolabb lévő dolgokhoz már nem lenne elég, és ott sokkal jobban kijönnének a problémák. (ráadásul jobb lett volna, ha simán jpg-be fotózok, de ez csak utána jutott eszembe, a camera raw-ban meg adott a

korrekció, így eleve jobb a kép)

Külön vaku a gépre rakva, és simán szembevakuzva.

Plafonra villantva fényvisszaverő nélkül. Mivel a plafon nálam nem fehér, a kép színét is

elvitte.

Persze ezt a camera rawban egy kattintás megoldani. Viszont jpg-ben már közel sem lenne ilyen az eredmény.

Látni, hogy a fény föntről jön, mert a szem alatti rész, szemhéj sötét, és a szemben sincs csillogás. A következőnél már kihúztam a fényvisszaverő lapot. Rögtön megoldotta ezt a problémát.

Gary Fong diffúzorral:

Remélem, látni, hogy ez egy lágyabb fényt ad. És ha egy nagyobb térben fotózunk, szépen szétszórja a fényt, így jobban megvilágítja a helyiséget.

Gépre szerelt vakusínnel, de itt is rajta van a diffúzor:

Nagyobb szabadságot ad a fény irányításában. Itt, ahogy látni különösen az árnyékon, baloldaltól, és fentről jön. Az árnyékok itt azért látszódnak □- szándékosan -, mert közel van a háttér.

Vakutartó állványról, szintén diffúzorral. Mivel itt egész oldalról jön a fény, a háttéren nincs árnyék, viszont az arc egyik oldala árnyékosabb. Ez persze nem baj, egyáltalán nem szükséges, hogy egy portrénál teljesen egyenletes legyen a megvilágítás. Mivel itt teljesen oldalról jön a fény, szintén nincs csillogás a szemben, próbálkozhatunk azzal, hogy a saját vakut az előbb mutatott ablakban manuálisra állítjuk, a teljesítményét meg levesszük, hogy épp csak egy kicsit villanjon. Hogy ez mennyi legyen, próba kérdése.

És még egy utolsó. Itt a vakutartóra felraktam egy fényáteresztő ernyőt, ami méreténél fogva még szebben oszlatja el és lágyítja a fényt. Ez egy nagyon jól használható eszköz, ami ráadásul egy-két ezer forint körül van. A vakutartó állványokon mindig van felfogató hely. Valami ilyesmit kell elképzelni, persze vakuval együtt.

És a fotó, ami ezzel készült. Most természetesen nem volt diffúzor a vakun, a fotózandó személy vagy tárgy felé van irányítva, csak előtte ott ez az áteresztő ernyő.

A modell kedvetlenségétől eltekintve, ez adta a legszebb eredményt. Ahogy mondtam, sajnos ahhoz, hogy jobb fotókat készítsünk, nem lehet elkerülni, hogy jobb eszközöket is vásároljunk.

Most még pár gyakorlati tanács. Nagyon fontos a helyes expozíció beállítása is. Biztos láttál olyan fotókat, ahol a vaku (túl) erősen megvilágítja az előtérben lévő személyt, miközben a háttér szinte fekete. A lehetőségekhez képest igyekezni kell a vakut és a környezeti fényt összehangolni. Ha a gépen minden automatán van, a vaku bevilágítja a közeli dolgokat, ezzel viszont már be is fejeződik az exponálás. Két dolgot lehet tenni. Az egyik a manuális beállítás. Ekkor megmérjük a szobában lévő fényt vaku nélkül. Manuális módban is látni, hogy milyen érték a megfelelő, de választhatjuk a P módot is, amikor mindent a gép választ. Nagy valószínűséggel ezt nem tudjuk használni, mert túl hosszú idő és túl nyitott blende lenne, de törekedjünk arra, hogy minél kevésbé térjünk el ettől. Akár úgy is, hogy emeljük az iso-t, annyira, hogy még ne okozzon zajosodást. Így nagy eséllyel a háttér is elég világos lesz. Mindenképp próbálkozni kell, hisz azt is ki kell tapasztalni, hogy a vaku mekkora területet tud bevilágítani.

A másik trükk, ha nem szeretsz manuális módban fotózni. A vakumódok között találsz egy

REAR Sync-nek nevezett funkciót, ami második redőnyre szinkronizálást jelent. Normál esetben a vaku az exponálás elején villan. Ha erre állítjuk, akkor a végén fog villantani, ami azt jelenti, hogy mivel valamilyen automatikán van a gépünk, az megpróbálja kiexponálni a képet, így a háttér sem lesz nagyon sötét, majd a végén villan a vaku, ezzel megvilágítva az előteret. Persze, ha hátul túl sötét van, akkor a gép esetleg olyan hosszú időt választ, amitől bemozdul a kép, tehát ezt is mindenképp tesztelni kell.

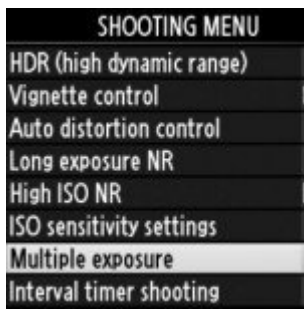
Azt hiszem, ez így elsőre rémisztően sok lehet annak, aki nincs jóban a vakuval, így itt meg is állok, de ígérem, jön folytatás sok érdekes dologról. Például miért és hogy vakuzunk fényes nappal, mire jó a színes szűrő a vakura, vagy mi az a HHS, amivel az egyébként teljesen világos szobában ezt a fotót készítettem:

Ha van kedved, hozzászólásban írd meg a vakuhoz való viszonyodat, így tudni fogom, mi az, ami gondot okoz ezzel kapcsolatban. A fotósulinak van [galériája](#) is, így ha valamit meg szeretnél mutatni, oda fel tudod tölteni.

Jó kísérletezgetést!

További hasonló bejegyzések

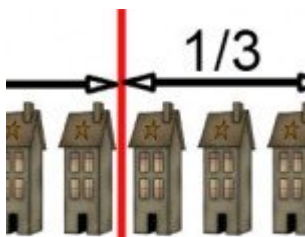
Multiple exposures

Fotózási tippek nyárra

Affinity Photo - blending

Beállított élesség

Fotósuli - mélységélesség

Utazási fotótípek - pakolás, tervezés

Fotózási tippek ősze

Fotósuli - alapfogalmak 2.